

PötZine

RECENTIONER
BREVSPALT
PÅ BIO OCH VIDEO
VEM ÄR DAN DARE?

NR. 7
MAJ 1998

Inledare

Jaha, så var det dags för ett PötZine igen... Den här gången hoppas jag att detta nummer känns mer innehållsrikt än det föregående. En nyhet är förresten att man numera inte behöver söja för att man missat ett nummer av PötZine (som om någon gjort det tidigare) eftersom jag har slängt upp gamla PötZines på webben, adressen är <http://www.algonet.se/~rsm/pz/> och glöm inte... surfa lungt!

För att kontakta mig skriver man via e-mail till hitch-hiker@earthling.net eller via pappersmail till Staffan Vilcans, Mörbylund 19, 182 30 Danderyd.

Hey ho, let's go!

LoCen kommer!

Nu har det faktiskt kommit ett par LoCs, ett kom via e-mail signerat Sven Holmström även om avsändaradressen sa Sigvard. Nåja, han skriver

Hej

En trevlig kongressrapport, fast en väldigt gammal kongress.

Överhuvudtaget var det mesta som det skrev om väldigt gamla saker.

Men tiden är ju som bekant besvärlig och lömsk lurifax.

Jo, visst kan tiden vara knepig och tiden är ju som bekant en illusion, speciellt lunchtiden men orsaken till den sena recentionen var naturligtvis även denna gång min (vid det här laget (antar jag)) välkända slöhet och brist på tid för fanac.

Rent annars var det ganska intressant att läsa att det har funnits flera exempel på anarkism, prövad i den holokammare som kallas verklighet. Jag har alltid hävdad samma sak som herr Frick. Har du lust att

ge mig något exempel?

Tja, det finns ju olika uppfattningar om i vilken utsträckning olika samhällen var anarkistiska eller inte men de som brukar nämnas oftast är pariskomunen, kronstadtsovjeten och Spanien under inbördeskriget. Exempel som nämns mer sällan är t.ex. Frankrike -68, Kristiania, och Skogsnäs.

(Förövrigt, vadå "Bo Stenfors, vem nu det är". Till och med jag, väldigt neo har hört talas (och läst) Stenfors klassiska fanzin "Tre fändoms och en fjärde" från sextiotalet.)

Ja, jag får väl skylla på mitt dåliga namnminne men namnet säger mig verkligen ingenting. Visserligen har jag nu fått ett fanzine från nämnda person så jag har väl hunnit bilda mig en uppfattning i alla fall (se eventuell recentionen här nedan).

Return of the LoCs

Och det kom ett till LoC! Denna gång från Hans Persson.

Hej!

Eftersom du i Pötzine 6 närmast förvånat säger att Martin Andreasson bevisat att LoC-skrivandet inte är riktigt dött än, så känner jag att jag måste skriva några rader.

Se, det funkar! Om man bara tjuvar lite över att man får så få LoCs så kommer det strax flera. Fans är så omtänksamma. Jag måste väl också erkänna att jag inte är den bästa på att skriva LoC heller, men jag ska nog göra det... i morgon.

Det tog ett tag innan jag insåg att fanzinet i själva verket var en liten tidsmaskin. När jag började läsa det tänkte jag på Uppsala-kongressen Konfekt, men sedan insåg jag

att beskrivningen inte stämde. Att det stod 1996 precis i början reagerade jag inte på. Det är som när man försöker korrekturläsa sina egna texter, man ser det man tror ska stå där, inte det man i själva verket har skrivit.

Jo, av diverse skäl så blev recensionen inte färdigskriven förens efter ett bra tag och sedan skulle resten av fanzinet skrivas klart, korrekturläsas, skrivas om, printas, kopieras upp, vikas, lämnas till SFF och om man gör det i min takt tar det ett bra tag.

I vilket fall så tycker jag att det är skoj med en rapport från En bättre kongress (den hade gärna fått vara lite längre), eftersom jag själv bara hade tid att vara där en dag. På lördagen hade jag trevligt, även om det var lite småjobbigt att köra tur och retur från Linköping på samma dag. Även jag hade för den delen vissa svårigheter med att hitta kongresslokalen trots att jag hade parkerat precis utanför den (utan att veta att jag var på rätt ställe).

*Hälsningar,
Hans Persson*

Den huvudsakliga anledningen till att kongressrapporten blev så kortfattad är nog att den skrevs klart flera månader efter kongressen och då är det inte alltid så lätt att minnas alla detaljer. Det är således tidens flykt och inte stor blogkonsumtion som orsakat bristen på minnen.

Vem är den där Dan Dare?

Sedan jag fick en bunt fanzines med titeln "Vem är den där Dan Dare?" från Sven Berggren har jag funderat på vem Dan Dare egentligen är. Jag hade väl en aning om att han var en klassisk brittisk sf-seriefigur och att han medverkat i ett

plattformsspel en gång i tiden men mycket mer än så var det inte jag visste. Men frågan fortsatte gnaga i mitt huvud så jag började forska i ämnet och resultatet är denna artikel.

Introduktion

Enligt seriens historieskrivning är Dan Dare överste inom rymdflottan, innehavare av FN-orden som han fick för sitt ledarskap vid den första bemannade flygningen till Venus 1996. Född

1967 i Manchester, England. Hobbies är cricket, fäktning, ridning, målning och modellbygge.

Historien bakom serien å andra sidan är en annan. Den började vid mitten av 40-talet då pastor Marcus Morris var redaktör för den kristna tidningen The Anvil. Tidningen gick inget vidare och han tänkte att illustrationer kanske skulle hjälpa så han gick till den närbelägna konstskolan där han mötte Frank Hampson. När Marcus Morris och Frank Hampson träffades kom de fram till att för att nå internationell succé, något som The Anvil inte lyckats med, borde man skapa en välillustrerad och spännande serietidning för pojkar enligt högsta standard. De brittiska serietidningarna vid den här tiden var ganska undermåliga med träiga historier och Frank ville skapa något i stil med de amerikanska serierna fast i en brittisk stil utan så mycket våld och superhjältar.

Under 1949 så tog projektet form under namnet The Eagle.

I starten ändrades mycket och Dan Dare själv var både detektiven Dorothy Dare och en flygande präst innan han blev rymdpiloten, Dan Dare - pilot of the future!

Frank Hampson ville ha en sf-serie eftersom det var en så flexibel stil, om man ville ändra förutsättningarna var det bara att sticka till en annan planet. Han ansåg också

att framtiden skildrades alltför mörk med kärnvapenhotet och det kalla kriget. Han ville ge ett hopp för framtiden, att visa att raketer och vetenskap kunde visa nya världar och nya möjligheter. Frank Hampson hade varit en löjtnant i armén och hade själv sett V2-raketerna och var fascinerad över skönheten och precisionen i deras mekanik. Han var säker på att rymdresor en dag skulle vara möjliga.

Efter att det var bestämt att Dan Dare skulle vara en sf-serie kom beskrivningen av persongalleriet.. Dan Dare skildrades enligt samma mönster som en brittisk flyghäls, en slags Biggles i rymden. Hård men rättvis, hederlig, lysande pilot och en perfekt skytt. Rymdflottans uniform modellerades efter de brittiska armé-officerarnas uniform. Kanske huvudsakligen beroende på att den var ett av de få klädesplagg Frank Hampton ägde.

Som andra seriehjältar har naturligtvis även Dan Dare förändrats över åren. Här är en kronologisk lista över utgivningarna.

1950-1967 EAGLE

Originalserien av Frank Hampson.

1968-1969 EAGLE

Återtryck av gamla serier.

1977-1981 2000AD

En 70-talsversin av Dan Dare som inte alls liknar originalet.

1982-1986 EAGLE

Serien handlar nu om Dan Dares sonson som också heter Dan Dare. Ungefär samma stil som originalet fast lite modernare stil. Notera emblemet som påminner om ett i en viss amerikansk tv-serie som nått en popularitet i sofliga kretsar.

1987-1990 EAGLE

En total förändring i attityd, design och stämning. Från brittisk fair play till strålpistolsviftande space opera.

alla fall valet av) illustrationer, recensioner av fanzinen i förgående sändning, själv-upptaget svammel och en lista över Tahitis statsöverhuvuden. Trevligt och funktionellt. **Contactbladet** (4 s. A5) Infobladd för Contact 98 med lämpligt innehåll, t.ex. förslag på debattämnen (något som ju i och för sig aldrig brukar saknas) Fannytts poll, allmän information och en liten mininovell. Trevligt och funktionellt och endast något mindre innehåll än ett genomsnittligt PötZine. **WYZIWYG 7.0** (20 s. A4) Här går man inte in för de lättare ämnena utan börjar raskt med att svara på frågan "Vad är science fiction?". Svaret på denna fråga upptar hela fanzinet och man hinner gå igenom flera definitioner, SFs historia och olika grenar inom SF. Mycket ambitiöst och läsvärt.

Jonas Ahlberg, Lefflergatan 4A, 416 71 Göteborg

Minorauren 3 (54 s. A4) Rickard Beghorns fanzine har fått en hel del berättigat beröm och när man läser det förstår man lätt varför. Tjockt, välmatat, snyggt layoutat och naturligtvis högst läsvärt. Temat i detta nummer är Edgar Allan Poe som avhandlas i en artikel av Beghorn själv samt en av Poes noveller samt Korpen (The Raven) på både svenska och engelska. I slutet finner man en imponerande brevspalt på nästan 20 sidor. Se Minotauren, sedan gengångare! *Rickard Beghorn, Tollare Folkhögskola, 132 42 Saltsjö-Boo*

Minotaur JR nr 1 (8 s. A4) Här har vi

Minotaurens lillebror. Ett fanzine som är tunnare och i enklare utförande men med samma kvalitet på innehållet som man är van vid från Minotauren. Först en del trevligt småprat och sedan avslutas det med en novell av Beghorns egna penna.

Vem är den där Dan Dare? 97:2 (1 s. A4) Recensioner av både Lois & Clark och Seinfeld, några LoCs och annat smått.

Vem är den där Dan Dare? sista numret (1 s. A4) Öhhh...

Sven Berggren, Studiegången 3-028, 416 81 Göteborg

Bio

Det verkar som om jag går oftare på bio nu än bara för ett tag sen. Eller om det beror på att det går fler bra filmer nu
Hmm... I varje fall så var jag i fredags och såg "Men in Black".

Om du har lyckats missa denna rulle efter allt snack och reklam om den har du varit duktig. Men är den något att ha då? Jo, det kan man nog tycka. Själva handlingen är väl inte så vidare originell eller imponerande. Trots detta lyckas filmen vara underhållande. Det är lite som att titta på Monthy Python. Det är roligt när man tittar

Dan Dare kan ibland ses i celebert sällskap. Här med Dr. Who.

på det men det är svårt att beskriva handlingen. Detta helt utan några andra paralleller förutom att båda är roliga.

Video

Det femte elementet har jag också sett. Innehållsmässigt är det egentligen mest ett hopkok av gamla ideer men de levereras i ett rappt tempo och med en skruv som gör att det hela ändå känns nytt och fräsht. Det sägs att den här filmen har en europeisk ton och det kan nog stämma för stilen är annorlunda än i USAiska filmer som brukar vara ganska slätstrukna. Högt underhållningsvärde men lågt SoW kan man nog sammanfatta den med.

Böcker

The Ship Who Searched, av Anne McAffrey och Mercedes Lackey. Omslaget må se ut som en chokladask (ett typisk USAiskt fenomen) och boken ingår i en serie men den visar sig faktiskt vara riktigt trevlig och inte utan sense of wonder. Dock noterar jag ett par missar, t.ex. talas det om att hålla sig inom hörhåll på en planet utan atmos-

Dan Dare finns naturligtvis även som datorspel. Här för ZX Spectrum

fär och att vid ett sjukdomsfall står det att all textil måste brännas men ändå dyker en teddybjörn upp senare i historien. Efter som jag aldrig brukar märka sådana missar borde det betyda att det kryllar av dom, kanske en effekt av att boken har två författare. Handlingen är också lite hoppig, ungefär som om det mer vore en novellsamling än en sammanhängande roman. Men trots detta hålls man ändå kvar i boken. Om inte verkligheten kom och störde skulle det nog ha blivit en sträckläsning.

Good Omens, av Terry Pratchett och Neil Gaiman. Vad kan man vänta sig när humoristerna Pratchett och Gaiman sammanstrålar? Jo, en bok om en ängel och en demon som tillsammans beslutar sig för att stoppa domedagen. Träffsäkert och humoristiskt får man ta del av deras äventyr där vi också möter apokalypsens fyra motorcyklister, djävulens son och Agnes Nutter, en 1600-talshäxa som gjorde förutsägelser av typen "Do Notte Buye Betamacks" och en bunt andra bizarra personer, allting levererat med humor, många fotnoter och logiskt sammanhängande i all sin underlighet. Gillar du Discworld kommer du gilla "Good Omens".

Attentatet i Pålsjö skog av Hans Alfredson. Jo, detta kan nog räknas som SF också. En parallell historia där hitlertyskland invaderar Sverige. I boken får vi följa några personer genom kriget och se hur det påverkar dem samtidigt som vi får en djupgående granskning av dåtidens nazistiska rörelser. Faktaunderlaget för denna bok är imponerande och flera personer nämns vid riktiga namn, något som ställt till en del rabalder, men det är detta som ger boken dess dokumentära känsla. Hans Alfredson är ju en god författare och här berättar han en trovärdig historia om vad som verkligen skulle kunna ha hänt. Det är en viktig tankeställare, både historiskt och för nutiden. **Sagan om den stora da-**

tamaskinen av Olof Johannesson. Detta är en svensk SF-bok från 1966 som handlar om datorer. Det känns lite udda att läsa den med ia alla fal delar av facit i hand. Något som man direkt märker och jag irriterar mig på är de ovana böjningsformerna, t.ex. en data, flera dator, den datan, de datorna, mennär man väl kommit över den spärren är boken faktiskt riktigt njutbar och intressant om än lite väl naiv även med den tidens mått. På något vis känns den äldre än den är, fast det kanske beror på datorernas snabba utveckling. Jag skulle i alla fall rekommendera boken som ett intressant exempel på äldre svensk SF.

TV

På TV4 går nu tv-serien **Den andra Jorden** (Earth 2) som handlar om en grupp kolonistörer som krashar på den planet de tänkte kolonisera och deras mödosamma färd mot sitt mål. Under färden möter de både inre och yttre fiender. Det är en väldigt psykologisk serie med förvånansvärt flerdimensionella personligheter, något man ju inte är så bortskämd med. Nackdelen är att serien ibland ger mer intryck av att vara ett drama än en SF-serie. På Kanal 5 ser vi sedan en bra tid tillbaks **Tredje klotet från Solen** som är en komediserie om en grupp utomjordlingar som försöker smälta in i det jordiska samhället vilket inte alltid går så bra. Varje avsnitt cirkulerar kring ett visst tema. Tempot är högt och skämtet kommer rappt. Även om SF-inslagen inte är speciellt märkbara är det ändå en stunds god underhållning.

Bästa SF-serie

I en stor undersökning (över 27 000 röstande) har den kända tidskriften *TV Guide* fått resultaten på vilka SF-serier som var populärast under 1997. Resultaten var ganska intressanta, det visade sig att populärast var *Babylon 5* (28%) tätt följt av *Dr Who* (27%) medans *Star Trek* i form av *Deep Space 9* kom först på sjunde plats med endast 2% av rösterna slaget av bl.a. *Slaget om Tellus* (11%), *Arkiv X* (6%) och *Månbas Alfa* (3%).

Illustrationer

I detta nummer kommer illustrationerna från inte så många olika källor. Den StarWars-inspirerade omslagsbilden föreställer Tomas Käll och är fotad och datormanipulerad av Martin Vilcans. Slutbilden kommer från ett arkiv med bilder från tidningar från 40 och 50-talen. Övriga bilder kommer naturligtvis från Dan Dare i hans olika versioner. Dessutom förekommer lite allmän clippart.

Nytt nummer av PötZine kommer inom kort (nåja). Då granskar vi Dr. Who.